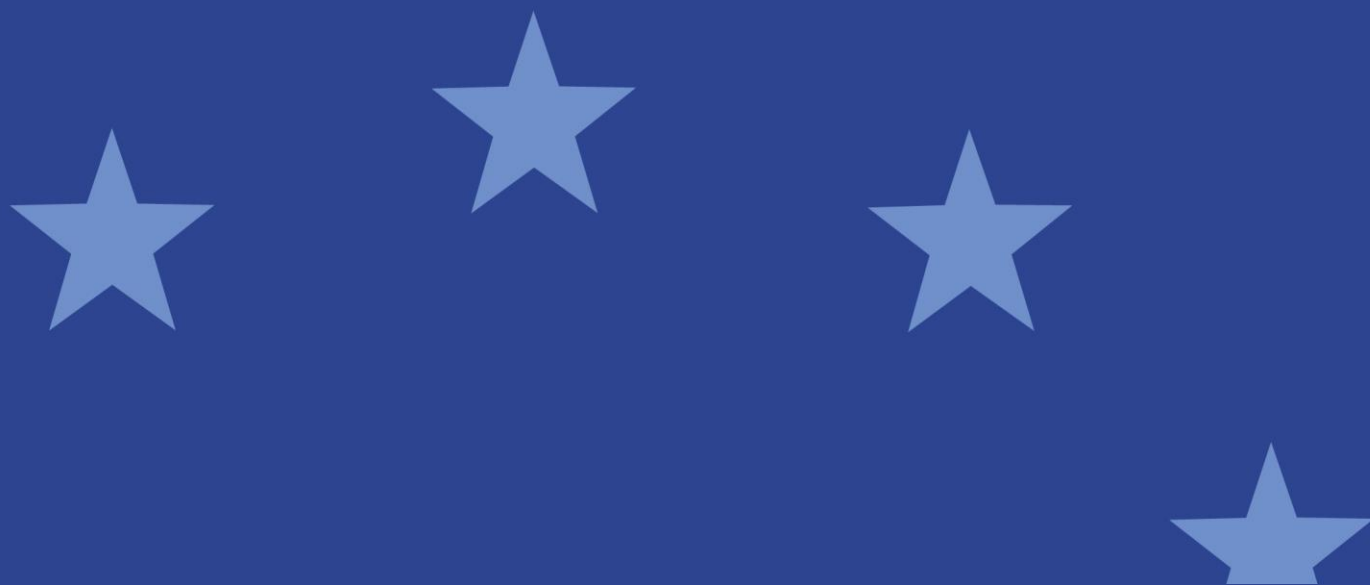

Výročná správa orgánu ESMA za rok 2015

Predslov predsedu

V čase, keď budete čítať túto výročnú správu, bude Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) oslavovať piate výročie svojho založenia. Keď sa spätne pozrieme na predchádzajúcich päť rokov a najmä na rok 2015, orgán ESMA spravil významné kroky pri plnení svojej úlohy, ktorou je zvyšovanie ochrany investorov a podpora stabilných a usporiadaných finančných trhov rôznymi prostriedkami, konkrétne posudzovaním rizika pre investorov, trhy a finančnú stabilitu, vytváranie jednotného súboru pravidiel, podpora konvergencie dohľadu a dohľad nad ratingovými agentúrami a archívmi obchodných údajov. Orgán je teraz vo všeobecnosti uznávaný ako regulátor trhov v EÚ a pokračuje v budovaní a posilňovaní tejto pozície prostredníctvom svojich rôznych pracovných tokov.

Prvé roky jeho existencie sa zameriavali na zavádzanie regulačných zmien a zmien v oblasti dohľadu s cieľom zabezpečiť väčšiu pružnosť finančného systému. Hlavné oblasti, v ktorých orgán ESMA pokročil, sú v súčasnosti dobre zavedený a začlenený dohľad nad ratingovými agentúrami, jeho ďalekosiahla práca na jednotnom súbore pravidiel a rozširovanie konvergencie dohľadu v členských štátoch. Pri pohľade na nové a aktualizované predpisy, ktoré už sú alebo čoskoro budú zavedené do praxe, skutočne cítime, že vzniká koherentnejší jednotný európsky trh s cennými papiermi – trh, ktorý bude transparentnejší, integrovaný a na ktorom budú investori môcť bezpečne investovať, čo zas prispeje k hospodárskemu rastu.

Jednotný súbor pravidiel, ktorý orgán ESMA vytvoril pre trhy s cennými papiermi, sa vzťahuje na celé spektrum oblastí vrátane správy aktív, investičných firiem, derivátov, miest obchodovania, ratingových agentúr a prípravných prác na účely transparentnosti produktu (PRIIPS). Hlásením derivátov a dohľadom orgánu ESMA nad archívmi obchodných údajov (TR) sa zvýšila transparentnosť trhu s derivátmi v EÚ, čo bude prínosom pre investorov v celej únii. Orgán ESMA tiež výrazne posilnil svoje schopnosti v oblasti identifikácie rizík v záujme ochrany investorov a finančnej stability. Náš dohľad nad ratingovými agentúrami sa ďalej rozvíjal a po prvýkrát sme udelili pokutu subjektu, na ktorý dohliadame. Všetky tieto činnosti sú súčasťou toho, prečo orgán ESMA existuje.

Pri všetkých našich činnostiach úzko spolupracujeme s Európskym parlamentom, Európskou komisiou a Radou Európskej únie, aby sme dosiahli svoje ciele v oblasti zvýšenia ochrany investorov a zabezpečenia stability a riadneho fungovania finančných trhov. Predovšetkým v prípade nášho súboru pravidiel sme zabezpečili pravidelný dialóg s Parlamentom a Radou, aby sa zaistila konzistencia medzi našimi navrhovanými normami a legislatívou, ktorú schvália ostatní zákonodarcovia. V spoločnom výbore úzko spolupracujeme aj s našimi partnerskými orgánmi EBA a EIOPA. Keď orgán ESMA predsedal spoločnému výboru, zameriaval sa predovšetkým na ochranu spotrebiteľa a hodnotenie rizík naprieč sektormi.

Smernica MiFID II je zďaleka najvýznamnejší predpis, aký orgán ESMA kedy prijal. Zároveň predstavuje najväčšiu zmenu v európskom obchodovaní s cennými papiermi za celé desaťročie a zmení spôsob fungovania sekundárnych európskych trhov tým, že zvýši ich výkonnosť, bezpečnosť a transparentnosť na účely investovania. Smernica MiFID II tiež zvýši ochranu investorov, napríklad skvalitnením riadenia v oblasti vývoja finančných produktov a zvýšenia transparentnosti ich predaja a vhodnosti pre konečných používateľov. Dôležitosť smernice MiFID II by sa nemala podceňovať. Pravidlá, ktoré orgán ESMA v roku 2015 predložil v súvislosti so smernicou MiFID II, budú mať po zavedení za následok, že väčšina nemajetkových produktov sa dostane do rozsiahleho regulačného režimu a významná časť mimoburzového obchodovania sa presunie na regulované platformy. Normy orgánu ESMA v oblasti zneužívania trhu navyše posilnia existujúci rámec zneužívania trhu tým, že sa jeho rozsah rozšíri o nové trhy, platformy a formy správania. Pravidlami orgánu ESMA v prípade CSDR sa zaistí bezpečnosť, výkonnosť a korektnosť centrálnych depozitárov cenných papierov. Spoločne s novými pravidlami vo vzťahu k činnostiam po obchodovaní (EMIR), zneužívaní trhu (MAR) a depozitárom cenných papierov (CSDR) je balíček MiFID II srdcom pokrízových reforiem finančných trhov, ktoré iniciovala skupina G20 v Pittsburghu, a predstavuje viac než dva roky tvrdej práce orgánu

ESMA.

Celá táto príprava jednotného súboru pravidiel profitovala z príspevkov a spätnej väzby širokého spektra zainteresovaných strán, ktoré ju poskytovali prostredníctvom konzultácií, vypočutí a členstva v našej skupine zainteresovaných strán v oblasti cenných papierov a trhov a poradných pracovných skupinách. Chcel by som poďakovať všetkým zainteresovaným stranám za ich cenný podiel na práci orgánu ESMA.

Predsedať orgánu ESMA v jeho prvých rokoch bola výnimočná skúsenosť a cítim sa poctený, že ma rada orgánov dohľadu a Európsky parlament poverili vedením orgánu ESMA do jeho ďalšej etapy vývoja. V budúcnosti orgán ESMA presunie svoju pozornosť z tvorby právnych predpisov na ich realizáciu. V roku 2015 sa vykonalo strategické preskúmanie s cieľom objasniť budúce priority a činnosti orgánu ESMA. V súlade so svojím strategickým smerovaním v rokoch 2016 – 2020 prideli orgán ESMA viac zdrojov na činnosti konvergencie dohľadu a obmedzí svoje činnosti v oblasti jednotného súboru pravidiel. V radoch vnútroštátnych regulačných orgánov existuje dostatočný priestor na zvyšovanie konvergencie postupov dohľadu a prístupov. Konvergencia dohľadu neznamená, že sa budeme usilovať o konvergenciu na jeden univerzálny prístup, znamená to, že orgán ESMA bude pracovať na podpore konzistentného a účinného vnútroštátneho uplatňovania práva EÚ spôsobom, ktorým sa zabezpečí, aby pre účastníkov trhu platili rovnaké pravidlá bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú. Prvé príklady tohto strategického posunu činnosti sme v roku 2015 videli v účasti orgánu ESMA v kolégiách dohľadu CCP, ako aj v partnerských preskúmaniach postupov dohľadu v rámci MAR.

Práca orgánu ESMA v oblasti konvergencie dohľadu bude dôležitým stavebným prvkom únie kapitálových trhov (CMU), pretože na to, aby sa jednotný súbor pravidiel na papieri v praxi premenil na jednotný trh, je potrebné konzistentné uplatňovanie pravidiel. Z pohľadu priorít orgánu ESMA sem patrí zavedenie smernice MIFID II, konzistentný dohľad CCP a podpora orgánu ESMA pri konkrétnych témach CMU, ako sú pravidlá v oblasti cestovných pasov pri správe aktív.

Orgán ESMA v roku 2015 aj naďalej zohrával dôležitú rolu v medzinárodnej spolupráci na regulačných záležitostiach a záležitostiach dohľadu. Patrilo sem dohodnutie podmienok spolupráce, ktoré zabezpečia, že rôzne regionálne nariadenia budú v praxi spoločne fungovať a budú v širšom rozsahu slúžiť v prospech investorov a účastníkov trhu. Znamenalo to dosiahnuť pokrok, pokiaľ ide o uznávanie subjektov z tretích štátov, ako sú CCP, alebo prípravu pravidiel v oblasti cestovných pasov pre alternatívne investičné fondy mimo EÚ, ako aj podpisovanie memoránd o porozumení vo vzťahu k derivátom a ratingovým agentúram. Na úrovni určovania pravidiel bol orgán ESMA aj naďalej aktívnym členom rady organizácie IOSCO, jej niekoľkých politických výborov, ako aj jej regionálneho európskeho výboru.

Na záver by som sa chcel poďakovať mojim kolegom z vnútroštátnych orgánov EÚ, ktorí ako členovia rady orgánov dohľadu prispeli k výraznému pokroku v plnení našich cieľov, zatiaľ čo moji kolegovia z riadiacej rady poskytovali pomoc a poradenstvo pri zabezpečovaní bezproblémového fungovania orgánu.

Nič z toho by však nebolo možné bez osôb, ktorých odhodlanie a tvrdá práca umožnila orgánu ESMA dosiahnuť všetko to, čo v roku 2015 dosiahol, a to sú jeho zamestnanci.

Steven Maijoor

Predseda

Európsky orgán pre cenné papiere a trhy

Predslov výkonnej riaditeľky

Keď sa ohliadneme za rokom 2015, môžeme ho opísať ako dôležitý prechodný rok pre orgán ESMA. Bol to rok, v ktorom sme odovzdali kľúčové časti jednotného súboru pravidiel, ale aj rok tvrdých príprav na zmenu zamerania orgánu ESMA smerom na konvergenciu dohľadu, čo je oblasť, v ktorej sa rysuje mnoho nových problémov. Táto zmena zamerania sa musela odzrkadliť aj v internej organizácii orgánu ESMA.

Nová fáza jeho vývoja si vyžadovala revidované strategické zameranie v rokoch 2016 – 2020, ktoré sa odsúhlasilo v máji 2015. Aby sme toto nové smerovanie podporili, pustili sme sa do internej reorganizácie, ktorá odzrkadľuje a podporuje činnosti, ktoré nám pomáhajú dosiahnuť naše štatutárne ciele – sú to hodnotenie rizík, jednotný súbor pravidiel, konvergencia dohľadu a dohľad.

K reorganizácii došlo v novembri 2015, pričom hlavné organizačné zmeny spočívali vo vytvorení prierezového oddelenia analýzy rizík a hospodárstva, sústredení našich činností dohľadu do jedného oddelenia dohľadu a vytvorenie nového oddelenia firemných záležitostí, aby existovala prierezová jednotka, ktorá bude podporovať naše riadenie, plánovanie a činnosti v teréne. V oblasti konvergencie dohľadu sme vytvorili malý ústredný tím, ktorý bude koordinovať rozsiahle práce týkajúce sa konvergencie dohľadu, ktoré prebiehajú v celej organizácii. Očakávame, že v novej štruktúre budeme svedkami väčšieho objemu multidisciplinárnej projektovej práce, ktorá bude využívať rôzne odborné oblasti, aby sme si dokázali poradiť s problémami, ktoré pred nami stoja.

Vynikajúca spolupráca v rámci oddelení a medzi personálom na všetkých úrovniach zabezpečila hladký prechod zo starej na novú štruktúru. Zavedenie novej organizácie si bude od nás všetkých vyžadovať neustálu snahu a sústredenosť, aby sme si zachovali dobré usporiadanie a mohli v nasledujúcich piatich rokoch a aj neskôr úspešne realizovať naše strategické smerovanie.

Keď vynecháme našu zmenu strategického zamerania a internú reorganizáciu, rok 2015 bol rušným rokom, v ktorom orgán ESMA musel plniť náročný pracovný program. Udržanie tempa v zmysle uspokojovania stále rastúcich nárokov, ktoré sú na orgán ESMA kladené, pri obmedzených zdrojoch, môže byť problémom. Vlni orgán ESMA preukázal, že tieto nároky dokáže uspokojovať a vie sa s problémom vyrovnávať. K piatemu výročiu svojej existencie sa stal dobre zavedeným a uznávaným orgánom EÚ, ktorý pokračuje v plnení náročného programu reforiem. Pre mňa ako výkonnú riaditeľku to znamenalo naďalej sa výrazne zameriavať na každodenné činnosti vrátane správy nášho rozpočtu a personálnych zdrojov, ako aj na plánovanie, monitorovanie a plnenie pracovného programu orgánu ESMA.

V roku 2015 orgán ESMA pokračoval v zlepšovaní svojho interného fungovania pomocou prijímania nových vykonávacích pravidiel, politík a postupov v oblasti ľudských zdrojov, financií a obstarávania, ale aj v správe zariadení a informačných technológiách. Tieto činnosti boli podporované testovaním nových elektronických pracovných tokov pri určitých procesoch, ktoré sa zavedú a ďalej rozšíria v roku 2016. Tieto zmeny nám umožnia zjednodušiť administratívne procesy a zvýšia našu efektívnosť ako organizácie. V roku 2015 sa ďalej zlepšovalo nákladové účtovníctvo, vďaka čomu mohol orgán ESMA zvýšiť transparentnosť a monitorovať svoje nákladové centrá, čo je obzvlášť dôležité v prípade zvyšovania poplatkov priamo v odvetví (aktuálne dohľad orgánu ESMA nad ratingovými agentúrami a archívmi obchodných údajov). Pokiaľ ide o IT, poskytli sme päť nových systémov, ktoré pomáhajú pri podpore regulačného programu tým, že poskytujú informácie odborníkom v oblasti dohľadu a širšej verejnosti.

Posun k realizácii jednotného súboru pravidiel a vyššej konvergencii dohľadu tiež znamená, že orgán ESMA bude aj naďalej plniť úlohu centrály pre príslušné vnútroštátne orgány (NCA). V roku 2015 to zahŕňalo vytvorenie a prevádzkovanie IT systémov v celej EÚ na účely zhromažďovania a publikovania údajov, ktoré trhom EÚ umožnia úspešne fungovať. NCA z 27 štátov sa dohodli na tom, že orgánu

ESMA pridelia budovu a prevádzkovanie určitých IT systémov súvisiacich so smernicou MiFID II, pričom sa pripravuje riešenie IT centrály pre hlásenia o obchodoch s derivátmi podľa nariadenia EMIR. V dôsledku toho sa stávame kľúčovým prvkom systémovej infraštruktúry európskych kapitálových trhov a aj samotného trhu. V nadväznosti na naše úspešné IT projekty budeme musieť naďalej zlepšovať naše spôsobilosti v oblasti IT. Práve tieto spoločné systémy a prístupy k zhromažďovaniu údajov, ich publikovaniu a používaniu na regulačné účely sú jadrom skutočne integrovaných trhov a spoločných riešení dohľadu.

Spustenie inovovaného webového sídla koncom roka 2015 bolo jedným zo zlepšení v oblasti technológií a komunikácie. Náš prístup k návrhu a vytvoreniu webového sídla zahŕňal spoluprácu s našimi externými zainteresovanými stranami, aby nový dizajn sídla spĺňal ich potreby ako používateľov, pokiaľ ide o jeho použiteľnosť a obsah. Verím, že budete súhlasiť, že výsledkom je zdroj, ktorý je našim zainteresovaným stranám dostupnejší a informatívnejší.

Aby orgán ESMA mohol naďalej plniť celú svoju rolu a riešiť mnoho úloh, ktoré má, musíme mať silnú a stabilnú organizáciu, ktorá závisí od jej pracovníkov. Preto sa chcem všetkým svojim kolegom poďakovať za ich neúnavnú snahu v roku 2015. Môžeme byť hrdí na to, čo sme dosiahli, a že orgán ESMA splnil svoje ciele práve vďaka osobnej angažovanosti a oddanosti všetkých členov organizácie. Som tiež veľmi vďačná svojim kolegom v riadiacej rade a rade orgánov dohľadu, ktorí orgán v roku 2015 naďalej podporovali. Na nasledujúce roky máme ambiciózne ciele a teším sa na to, že budeme pokračovať v našej vynikajúcej spolupráci s ostatnými orgánmi dohľadu a regulačnými orgánmi a našej úspešnej práci s ostatnými zainteresovanými stranami.

Verena Ross

Výkonná riaditeľka

Európsky orgán pre cenné papiere a trhy

Obsah

Predslov predsedu	2
Predslov výkonnej riaditeľky	4
1. Úloha a ciele orgánu ESMA	7
Úloha a ciele na rok 2015	7
2. Úspechy orgánu ESMA v porovnaní s jeho cieľmi v roku 2015	9
2.1. Konvergencia	9
2.2. Monitorovanie a analýza rizík	10
2.3. Jednotný súbor pravidiel	11
3. Organizácia orgánu ESMA	12

1. Úloha a ciele orgánu ESMA

Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) je nezávislý orgán EÚ zriadený podľa nariadenia o orgáne ESMA¹, ktorého úlohou je ochrana investorov a podpora stabilných a riadne fungujúcich finančných trhov. ESMA ako nezávislý orgán dosahuje tieto ciele hodnotením rizika pre investorov, trhy a finančnú stabilitu; dokončením jednotného súboru pravidiel pre finančné trhy EÚ, podporou konvergencie dohľadu a priamym dohľadom nad konkrétnymi finančnými subjektmi.

Orgán ESMA je súčasťou európskeho systému finančného dohľadu (ESFS), čo je decentralizovaný systém mikro a makroprudenciálnych orgánov pozostávajúci z viacerých vrstiev, ktorý zriadili európske inštitúcie s cieľom zabezpečiť konzistentný a koherentný finančný dohľad v EÚ. Tento systém pozostáva z Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB) a trhoch európskych orgánov dohľadu – ESMA so sídlom v Paríži, Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) so sídlom v Londýne a Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) so sídlom vo Frankfurtu, ako aj z príslušných vnútroštátnych orgánov (NCA) členských štátov. Orgán ESMA tvorí spolu s orgánmi EBA a EIOPA súčasť spoločného výboru, ktorý zabezpečuje konzistentnosť medzi sektormi a spoločné pozície v oblasti dohľadu nad finančnými konglomerátmi a vo vzťahu k ďalším záležitostiam, ktoré sa týkajú viacerých sektorov.

Orgán ESMA sa zodpovedá Európskemu parlamentu a Rade Európskej únie a úzko spolupracuje s Európskou komisiou (Komisia).

Úloha a ciele na rok 2015

Úlohou orgánu ESMA je podľa nariadenia o orgáne ESMA² posilňovať ochranu investorov a podporovať stabilné a dobre fungujúce finančné trhy v Európskej únii.

Riadna a účinná regulácia trhov s cennými papiermi je rozhodujúca pre integritu, výkonnosť a rast finančných trhov a hospodárstva EÚ a účinná regulácia i dohľad sú nevyhnutným faktorom pri zabezpečovaní a udržiavaní dôvery účastníkov trhu. Orgán ESMA pracuje na zlepšovaní harmonizácie postupov regulácie a dohľadu, aby tieto podmienky podporil.

Aby sa dosiahlo harmonizované uplatňovanie pravidiel v rámci EÚ, slúži orgán ESMA ako tvorca noriem v súvislosti s právnymi predpismi o cenných papieroch a poskytuje technické poradenstvo Komisii. Zároveň zohráva dôležitú úlohu pri priamom dohľade nad finančnými aktérmi s celoeurópskym profilom, ako sú v súčasnosti ratingové agentúry (CRA) a archívy obchodných údajov (TR). Orgán ESMA sa prostredníctvom kolégií dohľadu podieľa aj na dohľade nad centrálnymi protistranami.

Výročná správa orgánu ESMA je dôležitým nástrojom na zabezpečenie zodpovednosti, pokiaľ ide o to, ako orgán plní svoje ciele a ročný pracovný program.

Úlohu orgánu ESMA pochopíme lepšie pomocou troch cieľov, a to:

- 1. ochrana investorov:** lepšie slúžiť potrebám finančných spotrebiteľov a posilňovať ich práva ako investorov a zároveň uznať aj ich povinnosti;
- 2. riadne fungujúce trhy:** podporovať integritu, transparentnosť, výkonnosť a riadne fungovanie finančných trhov a rozsiahlych trhových infraštruktúr a

¹ [Nariadenie 1095/2010 o ESMA](#)

² [Nariadenie 1095/2010 o ESMA](#)

3. finančná stabilita: posilniť finančný systém, aby dokázal odolávať otrasom, vyriešiť finančné nerovnováhy a zároveň podporovať hospodársky rast.

Tieto tri ciele sú navzájom prepojené – ochrana investorov a riadne fungujúce trhy sa napríklad premietnu do celkovej stability trhu. Vyššia finančná stabilita zároveň podporuje riadne fungujúce trhy a ochranu investorov.

Štyri činnosti, ktoré orgánu ESMA pomáhajú plniť jeho úlohu a ciele:

I. Konvergencia

Účelom podpory konvergenzie dohľadu je zabezpečiť rovnaké podmienky pozostávajúce z vysokej kvality regulácie a dohľadu bez regulačnej arbitráže alebo súboja medzi členskými štátmi o to, kto dosiahne dno. Konzistentným zavádzaním a uplatňovaním pravidiel sa zaisťuje bezpečnosť finančného systému, ochrana investorov a riadne fungujúce trhy.

Konvergencia dohľadu znamená výmenu osvedčených postupov a dosahovanie vyššej efektívnosti tak v prospech príslušných vnútroštátnych orgánov, ako aj finančného odvetvia. Táto činnosť sa vykonáva v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Vďaka svojej pozícii v systéme ESFS je orgán ESMA oprávnený vykonávať partnerské preskúmania, určovať požiadavky EÚ v oblasti hlásenia údajov, vykonávať tematické štúdie a spoločné pracovné programy, pripravovať stanoviská, usmernenia a otázky a odpovede, ale aj budovať úzku sieť, v ktorej je možné si vymieňať osvedčené postupy a školiť orgány dohľadu.

Účasť orgánu ESMA v kolégiách orgánov dohľadu pre centrálné protistrany (CCP) prispieva ku konvergencii dohľadu pre túto špecifickú oblasť. Orgán ESMA aktívne podporuje medzinárodnú koordináciu a konvergenciu dohľadu, napríklad prostredníctvom svojej účasti v organizácii IOSCO.

II. Monitorovanie a analýza rizík

Účelom hodnotenia rizík pre investorov, trhy a finančnú stabilitu je všímať si nové trendy, riziká a zraniteľné miesta a kde je to možné, identifikovať príležitosti, aby bolo možné prijať včas vhodné opatrenia. Orgán ESMA využíva svoju jedinečnú pozíciu na identifikáciu vývoja na trhu, ktorý ohrozuje finančnú stabilitu, ochranu investorov alebo riadne fungovanie európskych finančných trhov.

Jeho hodnotenie rizík vychádza a dopĺňa hodnotenia rizík, ktoré vykonávajú iné európske orgány dohľadu a príslušné vnútroštátne orgány, a prispieva k systematickej práci výboru ESRB, ktorá sa čoraz viac zameriava na riziká pre stabilitu na finančných trhoch. Na internej úrovni slúžia výsledky hodnotenia rizík na účely práce orgánu ESMA na jednotnom súbore pravidiel, konvergencii dohľadu a priameho dohľadu nad konkrétnymi finančnými subjektmi.

Externe podporujeme transparentnosť a ochranu investorov tým, že investorom sprístupňujeme informácie prostredníctvom našich verejných registrov a databáz a v prípade potreby vydávaním upozornení pre investorov. Pomocou analýzy rizík pozorne monitorujeme prínos a riziká finančnej inovácie na európskych finančných trhoch.

III. Jednotný súbor pravidiel

Účelom vytvorenia jednotného súboru pravidiel pre finančné trhy EÚ je podpora jednotného trhu EÚ vytvorením rovnakých podmienok pre investorov a emitentov v celej EÚ. Orgán ESMA prispieva k posilňovaniu kvality jednotného súboru pravidiel pre finančné trhy EÚ prípravou technických noriem a poskytovaním poradenstva inštitúciám EÚ v oblasti legislatívnych projektov. Toto určovanie noriem bolo primárnou úlohou orgánu ESMA počas jeho prvých rokov činnosti, keď prichádzal s množstvom technických vykonávacích detailov, ktoré pokrývali celé spektrum európskych trhov s cennými

papiermi.

IV. Dohľad

Orgán ESMA je priamym orgánom dohľadu nad konkrétnymi finančnými subjektmi – ratingovými agentúrami (CRA) a archívmi obchodných údajov (TR). Tieto subjekty tvoria základnú súčasť trhovej infraštruktúry EÚ. Dohľad nad ratingovými agentúrami pomáha zvyšovať ich integritu, zodpovednosť, kvalitné riadenie a nezávislosť. Dohľad zo strany orgánu ESMA preto zaisťuje, že hodnotenia budú kvalitné a pomáha chrániť záujmy investorov. Dohľad orgánu ESMA nad archívmi obchodných údajov zabezpečuje, že tieto archívy budú nepretržite dodržiavať všetky požiadavky nariadenia EMIR, vďaka čomu budú mať orgány prístup k údajom a podrobnostiam o zmluvách o derivátoch, aby si mohli plniť svoje úlohy. Dohľad orgánu ESMA nad archívmi obchodných údajov je preto kľúčom k zabezpečovaniu kvality údajov a transparentnosti na trhoch s derivátmi.

Štyri činnosti orgánu ESMA sú navzájom úzko prepojené. Informácie získané v rámci hodnotenia rizík pomáhajú pri práci na jednotnom súbore pravidiel, konvergencii dohľadu a priamom dohľade a naopak. Konvergenciu dohľadu považujeme za zjavné zavedenie a uplatňovanie jednotného súboru pravidiel. Priamy dohľad nad ratingovými agentúrami a archívmi obchodných údajov tiež prispieva k nášmu hodnoteniu rizík a činnostiam súvisiacim s jednotným súborom pravidiel.

2. Úspechy orgánu ESMA v porovnaní s jeho cieľmi v roku 2015

2.1. Konvergencia

Orgán ESMA bol spolu s ďalšími orgánmi dohľadu zriadený s cieľom podporovať konvergenciu dohľadu obmedzovaním regulačnej arbitráže, ktorá bola dôsledkom rozličných postupov v oblasti dohľadu v EÚ. Dôvodom bol fakt, že tieto rozličné postupy mohli ohroziť nielen integritu, výkonnosť a riadne fungovanie trhov, ale v konečnom dôsledku aj finančnú stabilitu a ochranu investorov.

Cieľom orgánu ESMA je vykonávať svoju prácu v oblasti konvergenzie okrem iných iniciatív aj prostredníctvom vydávania usmernení a odporúčaní v oblastiach, v ktorých existujú rozdiely v uplatňovaní, prostredníctvom poskytovania otázok a odpovedí pri zavádzaní legislatívy a uľahčovaní výmeny skúseností medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, prostredníctvom koordinácie činnosti dohľadu, vytvárania účinných prístupov dohľadu, hodnotenia dohľadu príslušnými vnútroštátnymi orgánmi prostredníctvom partnerských preskúmaní a pomocou identifikácie prekážok konvergentného dohľadu.

Účinný dohľad nad finančnými trhmi je zložitá úloha a v súčasnosti existuje priestor na zvýšenú konvergenciu postupov dohľadu a prístupov príslušných vnútroštátnych orgánov. Orgán ESMA bude spolupracovať s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi na zlepšovaní a konvergencii postupov, s cieľom zabezpečiť čo najlepšie využitie obmedzených zdrojov.

Celkovým cieľom je dosiahnutie vysokých, konzistentných noriem dohľadu v celej EÚ.

V roku 2015 orgán ESMA preukázal nové zameranie svojej práce tým, že vytvoril stály výbor pre konvergenciu dohľadu, ktorý bude natrvalo riadiť program v oblasti konvergenzie. Medzi úspechy orgánu ESMA vo vzťahu ku konvergencii dohľadu patrilo vydanie usmernení na podporu konzistentného uplatňovania smerníc MiFID II/MiFIR a nariadenia o zneužívaní trhu (MAR). V záujme zintenzívnenia konvergentnej regulačnej činnosti orgánu ESMA koordinovala dočasné zákazy podľa nariadenia o predaji nakrátko a hodnotila konvergenciu kolégií dohľadu CCP.

V oblasti správy aktív pomohla ďalej harmonizovať pravidlá pre hedgeové fondy (smernica AIFMD) a fondy obchodované na burze (fondy ETF) a tiež ďalej rozšírila používanie dokumentov s kľúčovými informáciami pre investorov (dokumentov KIID). Navrhla tiež rozšírenie cestovných pasov podľa

smernice AIFMD na subjekty z niektorých tretích štátov.

Pomoc pri zvyšovaní konvergencie dohľadu tiež znamenala rozšírenie politického programu, a to prípravou na nadobudnutie platnosti nariadenia o centrálnych depozitároch cenných papierov (CSDR), podporou harmonizovaného uplatňovania smernice o transparentnosti (TD), ako aj príspevom k príprave účtovných pravidiel (IFRS) a pravidiel auditov za súčasného predloženia spoločných priorít vykonávania.

No a nakoniec, nemenej dôležité boli mnohé pracovné toky vykonávané spoločne s orgánmi EBA a EIOPA vo vzťahu ku konvergencii medzi sektormi, v rámci spoločného výboru orgánov ESA a s cieľom zaistiť konvergenciu regulačných prístupov na trhoch v oblasti bankovníctva, poisťovníctva a cenných papierov. V roku 2015 zahŕňali tieto činnosti prácu na takých záležitostiach, ako sú sekuritizácia, boj proti praniu špinavých peňazí, finančné konglomeráty a poskytovanie robotického poradenstva vo finančných službách.

Orgán ESMA zriaďuje stály výbor pre konvergenciu dohľadu

V súlade so svojím strategickým smerovaním v rokoch 2016 – 2020 sa posun smerom k väčšiemu množstvu činností v oblasti konvergencie odzrkadľuje aj v zriadení stáleho výboru pre konvergenciu dohľadu (SCSC) a zrušení revízneho výboru. Prvé zasadnutie sa konalo na sklonku roka 2015 a mandát nového stáleho výboru pre konvergenciu dohľadu schválila rada orgánov dohľadu v januári 2016. Nový stály výbor je zodpovedný za podporu spoločného rámca konvergencie dohľadu v rámci orgánu ESMA, identifikáciu tém a vykonávanie partnerských preskúmaní, riešenie prierezových problémov súvisiacich s konvergenciou dohľadu a dohľad nad vykonávaním pracovného programu týkajúceho sa konvergencie dohľadu.

Metodika³ bývalého revízneho výboru sa bude aj naďalej používať pri vzájomných hodnoteniach. Členmi stáleho výboru pre konvergenciu dohľadu sú vysokí zástupcovia s dobrým prehľadom o vnútroštátnej činnosti dohľadu, ktorú vykonávajú príslušné vnútroštátne orgány.

Ak chcete získať viac informácií, prečítajte si úplnú verziu [výročnej správy orgánu ESMA v anglickom jazyku](#):

2.2. Monitorovanie a analýza rizík

Hodnotenie rizík pre investorov, trhy a finančnú stabilitu je kľúčové v záujme včasného spozorovania nových trendov, rizík a zraniteľných miest a kde je to možné, príležitostí, aby bolo možné prijať vhodné opatrenia. Orgán ESMA využíva svoju jedinečnú pozíciu na identifikáciu vývoja na trhu, ktorý ohrozuje finančnú stabilitu, ochranu investorov alebo riadne fungovanie finančných trhov. Jeho hodnotenie rizík je založené na hodnotení rizík, ktoré vykonávajú iné európske orgány dohľadu, a dopĺňa ich a prispieva k systematickej práci výboru ESRB, ktorá sa čoraz viac zameriava na riziká pre stabilitu na finančných trhoch. Na internej úrovni slúžia výsledky hodnotenia rizík na účely práce orgánu ESMA na jednotnom súbore pravidiel, konvergencii dohľadu a priameho dohľadu nad konkrétnymi finančnými subjektmi. Externe podporujeme transparentnosť a ochranu investorov tým, že investorom sprístupňujeme informácie prostredníctvom našich verejných registrov a databáz a v prípade potreby vydávaním upozornení pre investorov. Pomocou analýzy rizík pozorne monitorujeme prínos a riziká finančnej inovácie na finančných trhoch EÚ.

Trendy, riziká a zraniteľné miesta na trhoch EÚ s cennými papiermi, ktoré v roku 2015 orgán ESMA monitoroval, tiež prispeli k hodnoteniam rizík európskymi orgánmi dohľadu a Európskym výborom pre systémové riziká (ESRB). V polovici roka 2015 orgán ESMA taksito upozornil investorov na veľmi vysoké trhové riziká a pokračoval v realizácii hĺbkových výskumných projektov zameraných na také otázky, ako sú investičné fondy, nebankové subjekty a likvidita trhov so štátnymi dlhopismi, ktoré všetky môžu ovplyvniť systémové riziko.

³ ([ESMA/2013/1709](#))

Orgán ESMA v roku 2015 pripravil aj svoj prvý celoeurópsky záťažový test CCP – vytvoril metodiky, určil postup a zhromaždil údaje.

Okrem toho zaviedol svoju európsku ratingovú platformu, ktorá bude užitočným nástrojom na monitorovanie a porovnávanie ratingových činností. Táto platforma bola doplnená o správu o uskutočniteľnosti mapovania úverových ratingov.

Orgán ESMA tiež monitoroval finančné činnosti, inovácie a tendencie retailových investorov, aby udržal krok s finančnou inováciou, čo znamená, že orgán musí hodnotiť riziká a pozitíva nových trendov a produktov. Okrem iného sa venoval aj virtuálnym menám a štruktúrnemu financovaniu. V tejto súvislosti sa orgán ESMA v roku 2015 pripravoval na právomoci zasahovať do produktov, ktoré získajú na základe smernice MiFID II – od výstrah až po možný zákaz produktov.

Ak chcete získať viac informácií, prečítajte si úplnú verziu [výročnej správy orgánu ESMA v anglickom jazyku](#):

2.3. Jednotný súbor pravidiel

Finančná kríza odhalila negatívne účinky, ktoré môže mať nejednotne uplatňovaná legislatíva na finančné trhy, ich spotrebiteľov a hospodárstvo všeobecne. Preto sa považovalo za nevyhnutné zaviesť účinné nástroje na vytvorenie harmonizovanejších spôsobov uplatňovania práva EÚ. S cieľom podporiť väčšiu súdržnosť legislatívy v oblasti cenných papierov a jej uplatňovanie, môže orgán ESMA vydať regulačné technické predpisy (RTS) a vykonávacie technické predpisy, ktoré ďalej špecifikujú a objasňujú legislatívu EÚ úrovne 1, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky a primeraná ochrana investorov.

Tieto technické normy sa zameriavajú na zvýšenie kvality a konzistentnosti vnútroštátneho dohľadu, posilnenie dohľadu nad cezhraničnými skupinami a vytvorenie jednotného európskeho súboru pravidiel platných pre všetkých účastníkov finančného trhu na vnútornom trhu. Orgán ESMA zodpovedá za prípravu technických noriem pre legislatívne texty, ktoré tvoria rámec európskych trhov s cennými papiermi (MiFID), ich infraštruktúru (EMIR) a správne fungovanie (predaj nakrátko, MAD), ale aj za hlavných účastníkov finančného trhu, napríklad ratingové agentúry a investičné fondy (UCITS, AIFMD).

V roku 2015 orgán ESMA v rámci príprav jednotného súboru pravidiel pre trhy s cennými papiermi vytvoril prostredníctvom technických noriem výkonný rámec smernice MiFID II. Prostredníctvom tohto rámca sa riešili také problémy ako nový režim transparentnosti pre majetkové a nemajetkové podiely a požiadavky na miesta, firmy a vo vzťahu k ochrane finančného spotrebiteľa a sprostredkovateľov.

Hlavným úspechom vytvárania jednotného súboru pravidiel pre činnosti po obchodovaní bola práca na nariadeniach EMIR a CSDR. V roku 2015 orgán ESMA upriamil svoju pozornosť na riadne zavedenie nariadenia EMIR prostredníctvom zavedenia pravidiel validácie pri hlásení obchodov a povinnostiach v oblasti odpočtu a zúčtovania v prípade úrokovej sadzby a swapov na kreditné zlyhanie, ako aj v prípade forwardov bez dodávky. Orgán ESMA tiež poskytol informácie o tom, ako zlepšiť právny rámec nariadenia EMIR. Ďalším dôležitým medzníkom bola príprava implementácie nariadenia CSDR v podobe poskytnutia technických noriem týkajúcich sa požiadaviek centrálného depozitára cenných papierov a internalizovaného vyrovnania.

Orgán vysvetlil rámec pre rizikový kapitál a fondy sociálneho podnikania a vyzval Komisiu, aby upravila smernicu UCITS.

Pokiaľ ide o ratingové agentúry, rozšírenie jednotného súboru pravidiel znamenalo zameranie sa na oblasti, ktoré potrebujú vylepšenia, aby bolo možné zvýšiť konkurenciu a výber v odvetví ratingových

agentúr.

Z hľadiska integrity trhu poskytol orgán ESMA výkonné opatrenia pre MAR, aby sa mohla zvýšiť integrita a ochrana investorov. Orgán ESMA navyše pripravil aj výkonné opatrenia pre budúce nariadenie o referenčných hodnotách a revidoval princípy pre poskytovateľov prieskumu a analýz hlasovania akcionárov.

Smernica MiFID II

Revízia smernice MiFID je zrejme najďalekosiahlejšou revíziou legislatívy v oblasti európskych trhov s cennými papiermi za posledné desaťročie a predstavuje jednu z hlavných reakcií EÚ na finančnú krízu.

Smernicou MiFID II/MiFIR sa zavádzajú zmeny, ktoré budú mať veľký vplyv na finančné trhy EÚ. Patria medzi ne požiadavky na transparentnosť pri širšom spektre tried aktív, povinnosť obchodovať s derivátmi na burze, požiadavky na algoritmické obchodovanie a vysokofrekvenčné obchodovanie a nové nástroje dohľadu pri komoditných derivátoch. Posilní sa aj ochrana retailových investorov, a to prostredníctvom limitov na používanie provízií, podmienok pre poskytovanie nezávislého investičného poradenstva, budú platiť prísnejšie organizačné požiadavky na štruktúru a distribúciu, posilnia sa právomoci pri zasahovaní do produktov a bude potrebné zverejňovať náklady a poplatky.

Cieľom rámca novej smernice MiFID II je dosiahnuť, aby boli trhy EÚ bezpečnejšie, transparentnejšie a výkonnejšie a vyrovnali sa podmienky pre všetkých účastníkov na trhu v celej Únii. Ostatní zákonodarcovia dosiahli politickú dohodu začiatkom roka 2014, balíček MiFID II nadobudol platnosť v júli a bude sa uplatňovať od januára 2018.

Ak chcete získať viac informácií, prečítajte si úplnú verziu [výročnej správy orgánu ESMA v anglickom jazyku](#):

3. Organizácia orgánu ESMA

V roku 2015 patrili medzi hlavné úspechy orgánu ESMA ako organizácie pokračujúce zlepšovanie interných procesov orgánu a jeho reorganizácia s cieľom odzrkadliť novú stratégiu.

Okrem týchto celkových úspechov zostali hlavnou oblasťou činnosti centralizované IT projekty a ich realizácia pokračovala úspešne. Medzi tieto projekty patrili projekty spojené s dohľadom nad CRA (CRA III), nariadenie o predaji nakrátko a nariadenia EMIR, MiFIR a MAR. Zďaleka najdôležitejším bol program delegovaných projektov IT, v rámci ktorého príslušné vnútroštátne orgány poverili orgán ESMA konkrétnymi úlohami podľa nariadení EMIR a MiFIR. Ostatné IT projekty sa týkali zlepšovania podporných funkcií orgánu ESMA na internej úrovni.

Orgán ESMA okrem toho pokračoval v rozvíjaní svojej funkcie v oblasti ľudských zdrojov a ďalšom zlepšovaní svojho riadenia a internej kontroly.

Každodenné riadenie

Za každodenné riadenie orgánu ESMA zodpovedajú výkonná riaditeľka a vedúci oddelení. Orgán ESMA má šesť oddelení. Vedúci sú zodpovední za činnosti vo svojich obchodných oblastiach. Orgán ESMA zaviedol pozície tímových lídrov v mnohých oblastiach. Títo lídri asistujú jednotlivým vedúcim a koordinujú prácu v oddeleniach. O rozhodovacích subjektoch orgánu ESMA – riadiacej rade a rade orgánov dohľadu sa podrobnejšie píše v kapitole 1 na str. 9.

Manažment orgánu ESMA sa stretáva každý týždeň, aby diskutoval o činnostiach orgánu ESMA a otázkach, ktoré sa týkajú celého orgánu, a v prípade potreby schvaľoval riešenia. Plánovanie a monitorovanie činností predstavuje kľúčovú časť úlohy riadiaceho tímu a podieľa sa na internom

kontrolnom systéme orgánu ESMA.

Rada orgánov dohľadu prijíma každý rok v septembri ročný pracovný program na nasledujúci rok. Tento program vychádza z viacročného plánovania vrátane viacročného plánu personálnej politiky. Pracovný program sa monitoruje interne počas celého roka a pokroky v jeho plnení sa štvrťročne hlásia riadiacej rade.

Komplexný súbor hlásení o hlavných administratívnych činnostiach, ako sú nábor a plnenie rozpočtu, sa predkladá každý mesiac výkonnej riaditeľke a štvrťročne riadiacej rade.

Ak chcete získať viac informácií, prečítajte si úplnú verziu [výročnej správy orgánu ESMA v anglickom jazyku](#):